रोडा, ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, स्लेट, माटो र वातावरण तथा प्रदुषण शुल्क आदिमा अमानतवाट राजस्व संकलन गर्ने कार्ययोजना,२०७५

इन्द्रसरोवर गाउपालीका
गाउ कार्यापालीकाको कार्यालय
कुलेखानी,मकवानपुर

आ.व.२०७५/०७६

मान्य अवधिः-

२०७५ श्रावण १ देखि ठेक्का वन्दोवस्त नभएसम्म वढिमा २०७६ आषाढ मसान्त सम्म

१. पृष्ठभूमिः

स्थानिय सरकार संचालन ऐन ,२०७४ , आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४, ३ नम्वर प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐन २०७५ र इन्द्रसरोवर गाउपालिकाको आर्थिक ऐन २०७५ मा व्यवस्था भए बमोजिम गाउ पालीकाले आफ्नो क्षेत्र बाट बिक्री तथा निकासी हुने ढुङ्गा गिट्टी बालुवा माटो तथा स्लेटमा र आफ्नो गाउपालीकाको क्षेत्रमा वातावरण तथा प्रदुषण नियन्त्रण शुल्क तथा प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर लगाउन पाउने व्यवस्था भए बमोजिम यस गाउपालिकाले प्रदेश सरकारले तोकेको गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय भए अनुसार प्रथम पटक सो कर उठाउने कार्य अगाडी वढाएको छ । यस आ.व.मा ढुङ्गा गिट्टी, बालुवा संकलन, बिक्री तथा निकासी प्रयोजनका लागि प्रारम्भिक वातावरणिय अध्ययन गरि त्यसले तोकेको परिणाम भित्र रहेर घाटगद्दि गर्ने, बिक्री तथा निकासी गर्नुपर्ने ३ नम्वर प्रदेश सरकारको तथा यस गाउपालिकाको निर्णय एवं समय समयमा परिपत्र आदि गरेको छ । विभिन्न तरिकावाट संकलन तथा उत्पादन भै बिक्री तथा निकासी हुने ढुङ्गा गिट्टी, बालुवा, स्लेट, माटोमाप्रदेश सरकारले तोकिएको दर र प्रारंम्भिक वातावरणिय परिक्षणले तोकेको परिमाण, जोखिमपूर्ण भनि जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिले हटाउनु पर्ने भनेको परिमाण तथा जिल्ला वन, राष्ट्रिय निकुन्ज तथा आरक्षको कार्य योजनाहरुले तोकेको परिमाण भित्र रहेर यस गाउपालिका भित्रको कुलेखानी खोला, चखेल सुकौरा खोला, ठाडो खोला र फाखेल दाभान खोला क्षेत्रको प्रारंम्भिक वातावरणिय परिक्षण प्रतिवेदन तयार भै नसकेको र क्रसर उधोगहरु रहेका र स्थानीय सरकार संचालन ऐनको दफा ११ को उपदफा घ को ६ मा भएको व्यवस्था अनुसार ढुङगा, गिटि, वालुवा, माटो , स्लेट खरीढुङगा आदि प्राकृतिक एवं खानी जन्य वस्तुको विकी तथा निकासि शुल्क दस्तुर संकलन गर्ने अधिकार प्राप्त भएको तर त्यसलाइ व्यवस्थति रुपमा ठेक्का मार्फत संकलन गर्न समय प्राप्त हून नसकेका कारण समयमै ठेक्का वन्दोवस्ती हुन नसकेको ।

- समयमै ठेक्का वन्दोवस्ती गर्न नसकिएको गाउपालिका भित्र रहेका क्रसर उद्योग तथा खानी क्षेत्रको वारेमा निर्णय भइ नसकेको तथा ३ नम्वर प्रदेश सरकारवाट कर संकलन तथा निकासि दर तथा सो कर ठेक्का वाट उठाउनको लागी परिपत्र साउन २ गते मात्र दिएको हुदा गाउपालिकाले आफैले अमानतवाट कर संकलनको लागि यो कार्ययोजना तयार गरिएको छ ।
- यस कार्ययोजना वमोजिम गाउपालिकाले आफ्नै कर्मचारीहरु त्था स्थानीय अनुभवि ब्यक्तिहरुलाई समेत खटाएर चुहावट रहित कर संकलन गर्ने प्रयास गरेको छ । यसरी कर संकलन प्रयोजनको लागि कसरी नियमित एवं व्यवस्थित गर्न सकिन्छ, र बढी राजस्व कसरी संकलन गर्न सकिन्छ तथा कर संकलन कार्यमा कति खर्च लाग्न सक्छ भन्ने कुराहरुलाई समेटी यो कार्ययोजना तयार गरिएको छ । विभिन्न खोला नदीनालाहरुको प्रारम्भिक वातावरणिय अध्ययन प्रतिवेदन प्राप्त भई ठेक्का वन्दोवस्ती नभए सम्मको लागि यो कार्ययोजना मिति २०७५/०४/१० देखि कार्यान्वयनमा आउने छ ।

!= s/ ;+sng Jojl:yt u/fpg u/LPsf k|of;x? M

- मिति २०७५/०३/३१ मा कुलेखानी खोला, चखेल सुकौरा खोला, ठाडो खोला र फाखेल दाभान खोला क्षेत्रको IEE को कार्यसुचि स्वीकृत भएको ।
- मिति २०७५/०४/२ गते प्रदेश सरकार वाट ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा आदि कर संकलन गर्ने दर रेट प्राप्त भए प्राप्त भएको।
- विभिन्न मितिमा जिल्ला अनुगमन समितिवाट कुलेखानी खोला, चखेल सुकौरा खोला, ठाडो खोला र फाखेल दाभान खोला क्षेत्रको अनुगमन गर्दा उक्त क्षेत्रको सतह घटाउने सिफरिस भएको ।

@=p2]Zox? M

१. गाउपालिका तथा ३ नम्वर प्रदेशको राजस्वमा बृद्धि गर्न ।
२. राजस्व चुहावटलाई नियन्त्रण र व्यवस्थित गरी दिगो व्यवस्थापन गर्न ।
३. गाउपालिकामा रहेका स्थानीय स्रोत र साधनलाई सदुपयोग हुने गरी कर लगाउन ।
४.गाउपालिकाको विकास निर्माण कार्य गर्ने स्रोतहरुको संकलन गर्न ।
५.नदिजन्य पदार्थको व्यवस्थापनलाई वातावरणमैत्री वनाउन ।
६.स्थानीय सरकार संचालन ऐनको दफा ११ को उपदफा घ को (६) को अधिनमा रहि कर संकलन व्यवस्थित गर्नु।
७. कर संकलनको अर्को व्यवस्था नभए सम्मको लागि कर संकलन कार्यलाई पारदर्शी एवं व्यवस्थित गर्नु ।
८. निर्माण सामग्रीको अभावले हुने कृतिम अभाव तथा मुल्यबृद्धि नियोजन गर्न ।
९. सार्वजनिक एवं निजी विकास निर्माण कार्यलाई सहजिकरण गर्न ।

३. विधि :

इन्द्रसरोवर गाउपालिका,गाउ कार्यापालिकाको कार्यालयले आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेको प्राकृतिक स्रोत तथा साधनहरुको संकलन, बिक्री तथा निकासी गर्दा त्यसमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ र आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४ को अधिनमा रही गाउ सभा तथा ३ नम्वर प्रदेश सरकारको परिपत्र, प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐन २०७५ तथा गाउपालिकाको अर्थ सम्वन्धी आर्थिक ऐन २०७५ ले गरेको दररेट भित्र रहेर कर लगाउन सक्ने व्यवस्था भए बमोजिम गाउ कार्यापालिकाको निर्णय अनुसार ठेक्का बन्दोबस्त नभए सम्मको लागि कार्यालय आफैंले कर संकलन गर्नु बाध्यता रहेकाले, अर्को व्यवस्था नभए सम्मको लागि यस बिचको अबधिमा गाउ कार्यापालिकाको कार्यालयले आफ्नै कर्मचारी तथा बाहिरका अनुभवी व्यक्तिहरुलाई छनौट गरि विभिन्न नाकामा खटाई कर संकलन गर्ने व्यवस्था गर्ने छ । यसरी कर संकलन प्रयोजनको लागि कर संकलन केन्द्र, चेकिङ्ग पोइन्ट एवम् मोबाइल चेकिङ्ग टोलीको माध्यमबाट कर संकलन गर्नको लागि कर्मचारीहरुलाइ परिचालन गर्ने विधि अपनाइने छ । कर संकलन प्रयोजनका लागि गाउपालिकामा कर संकलन हुने क्षेत्रलाई हाललाइ दुइ क्लष्टरमा विभाजन गरिनेछ । दुइ वटै क्लष्टरमा कर्मचारी /व्यक्ती राखी सोही ईन्चार्जको माध्यमबाट रसिद वितरण गर्ने, नगद संकलन गर्ने, त्यस क्लष्टरमा रहेका कामदारहरुको लागि आवश्यक सामानहरुको माग गर्ने तथा त्यस क्लष्टरको कामको नियमित संचालन गरि सो को प्रगती गाउ कार्य पालिकामा पेश गर्ने कार्य गर्नेछन् । यस गाउँपालिकामा हाल निम्नअनुसारको क्लष्टरहरु रहेको छ। आवश्यकता अनुसार कर संकलन क्ष्टरहरु परिवर्तन गरिनेछ ।

क्लष्टर नं.	क्षेत्र	इन्चार्जको नाम थर	कैफियत
क्लष्टर नं.१	सिस्नेरी	नियूक्तिमा तोकिए अनूसार	(संख्या २)
क्लष्टर नं.२	मार्खु	नियूक्तिमा तोकिए अनूसार	(संख्या १)

- यसरी कर संकलनमा रसिद वितरण गर्दा ईन्चार्जलाई मागको आधारमा एक पटकमा वढिमा २ प्याड रसिद उपलब्ध गराउने, र अर्को पटकमा रसिद लिन आउदा अघिल्लो पटक लगेको १ प्याड रसिदको रकम कार्यालयको नाममा वैक खातामा बुझाई भौचर उपलब्ध गराए पश्चात मात्र प्राप्त भएको प्याडको आधारमा नयां प्याड उपलब्ध गराईनेछ ।
- रकम दाखिलाको हकमा कर संकलकहरुले कार्यालयमा नगद वा वैक भौचर पेश गरेपछि राजश्व शाखावाट भर्पाई (नगद प्राप्तीको रसिद) प्राप्त गर्नेछन् ।
- सो रकमको तेश्रो प्रति रसिद संग रसिदको सिलसिलेवार नम्वर अनुसारको दैनिकि समेत नियमित रुपमा भरी फांटवारी समेत पेश गरी हिसाव मिलान गर्नु कर संकलकहरुको दायित्व हुनेछ ।
- आर्थिक प्रशासन शाखामा आय दाखिला गर्दा प्रत्येक आयका साथ दोश्रो प्रति नगदि रसिद सम्लग्न हुनेछ ।

साथै यस बमोजिम कर संकलन लगायत यस संग सम्बन्धित अन्य कार्यको नियमित अनुगमन गर्नका लागि तपशिल बमोजिमको अनुगमन समिति रहनेछ |

गाउँपालिका अध्यक्ष - संयोजक
गाउँपालिका उपाध्यक्ष - सदस्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य
सम्बन्धित वडा अध्यक्ष - सदस्य
राजस्व शाखा प्रमुख - सदस्य सचिब

कर्मचारीहरुको परिचालन निम्नानुसार गरिनेछ ।

क.स.	कार्य जिम्मेवारी	कर्मचारीको पद/नाम	समय	स्थान
१	कर सम्वन्धी सबै कार्यको संयोजन	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	जुन सुकै समय	सवै नाकाहरु
२	कर संकलनमा खटिएका कर्मचारीहरुलाई आवश्यक समन्वय गर्ने तथा संकलन कार्यको नियमित अनुगमन गर्ने तथा व्यवस्थापनको लागि कर संकलन गर्ने नाकाहरुको छड्के तथा नियमित चेकजांच गर्ने ।।	प्रशासन शाखा राजस्व शाखा	जुन सुकै समय	सवै नाकाहरु
३	कर संकलन रकमलाई व्यबस्थित गर्ने, कर संकलनमा खटिएका कर्मचारीहरुको तलब भत्ता वितरणको व्यवस्था गर्ने, तथा नियमित अनुगमन गर्ने ।	लेखा शाखा	जुन सुकै समय	सवै नाकाहरु
४	नियमित सुपरिवेक्षण, नाकामा कर्मचारीको व्यवस्था गर्ने, नाकाको व्यवस्थापन सम्वन्धी काम गर्ने, रसिद प्रमाणित गर्ने, प्राप्त बैङ्क भौचर आ.प्र.शाखामा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाई ठेक्का व्यवस्थापन लगायतका अन्य सबै कार्यहरुको व्यवस्थापन गरी राजस्व प्रमुखको भुमिका निर्वाह गर्ने ।	राजश्व शाखा प्रमुख/, योजना शाखा र प्रशासन शाखा समेत	जुन सुकै समय	सवै नाकाहरु
५	प्राप्त नगद वैक दाखिला गर्ने, नाकामा रसिद वितरण गर्ने, प्राप्त रसिदको अर्धकट्टी नियमित आयो आएन रेखदेख गरी फांटवारी तयार गर्ने, नाकाको नियमित सुपरिवेक्षण गर्ने, घाटगद्दि एवं IEE/EIA,सम्वन्धी काम गर्ने तथा अन्य तोकिएको राजश्व सम्वन्धी कार्य गर्ने ।	लेखा शाखा र राजस्व शाखा	जुन सुकै समय	सवै नाकाहरु
६	राजश्व शाखामा रसिद तथा आवश्यक सामाग्री उपलव्ध गराउने तथा अनुगमन गर्ने	जिन्सी शाखा	जुन सुकै समय	सवै नाकाहरु
७	कर संकलनको हिसाब, रसिद आन्तरिक ले.प. गर्ने, कर संकलन रकम र रसिदको नियमित परिक्षण गर्ने ।	लेखा शाखा		

- कार्यालय प्रमुख वा निजले तोकेको अधिकारीवाट कम्तीमा ७ दिनको एक पटक कर संकलन केन्द्रहरुको नियमित अनुगमन गर्ने ।
- आवश्यकता अनुसार जिल्ला अनुगमन समितिले समेत अनुगमन गर्न सक्नेछ ।
- गाउ पालिका अध्यक्षज्युको संयोजकत्वमा बनेको अनुगमन समिती वाट एक हप्तामा कर संकलन केन्द्रहरुको नियमित अनुगमन गर्ने ।
- आ आफान्नो वडामा रहेको कर संकलन केन्द्रको छड्के अनुगमन नियमित रुपमा वडा अध्यक्षहरु वाट गर्ने ।

$=vr{ cg'dfg M

गाउँपालिकाले आफैंद्धारा कर उठाउने क्रममा लाग्न सक्ने खर्चको अनुमान निम्न अनुसार हुनेछ । प्रत्यक्ष रुपमा बसेका कर संकलक भन्दा बाहेकका अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यमा खटिएका कर्मचारीहरु (प्र. प्र.अ. , राजस्व शाखा प्रमुख ,लेखा शाखा प्रमुख, योजना शाखा तथा प्रशासन तथा स्टोर किपर) को हकमा विहान बेलुकी काममा खटिनु पर्ने तथा कार्यालयबाट दै.भ्र.भ. दिंदा कार्यालयलाई अझ बढी बोझ पर्ने भएकोले फिल्ड खाना तथा खाजा खर्चको व्यवस्था सम्लग्न अनुसुचि अनुसार गाउ सभा वाट स्विकृत विविध शिर्षकको खर्च गर्ने गरी पेश गरिएको छ ।

खर्चमा मितव्ययिताका लागि देहाय वमोजिमको नीती लिईने छ ।

- तत्काल ठेक्का प्रकृयामा गई नसकेसम्म कम समयकालागि यस कार्ययोजना लागू गरिनेछ ।
- माथि भनिएका कर्मचारीहरु हप्ताको एक पटक कर संकलन केन्द्रमा तथा क्रसरहरु तथा खानी उद्योग हरुको अनुगमन गरि मासिक रुपमा प्रतिवेदन गाउर्कापालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- कर संकलनको लागि आवश्यकता अनुसार ज्यालादारीमा कर्मचारी नियुक्ती गरिनेछ ।
- यस कार्ययोजना अनूसार विनियोजित रकम भित्र रहि वार्षिक रु.३,५०,०००।०० (तीन लाख पचास हजार) को सिमा भित्र रहि परिचालन गरिनेछ ।
- यो कार्ययोजना राजस्व संकलनको अर्को व्यवस्था नभए सम्मको लागि कायम रहनेछ ।

➢ **ठेक्का लगाउनको लागि गर्न सकिने कार्यहरु :**

- ❑ एकमुष्ठ ठेक्का व्यवस्थापन गर्ने
- ❑ वन तथा आरक्ष संग समन्वय गरि एकिकृत रुपमा कर संकलन गर्नको लागि एकिकृत रुपमा ठेक्का आव्हान गर्ने (यो तरिका अवलम्वन गर्दा ३ वटा निकायको कर एकै ठाँउ बाट संकलन हुने हुँदा करको ठेक्का लाग्ने संभावना रहन्छ
- ❑ uf kf sf IEE/EIA k|ltj]bg :jLs[t ug]{ ÷u/fpg] k|s[of tTsfn cl3 j9fpg' kg]{ .

अमानतमा कर संकलनको मासिक खर्च विवरण

क स	विवरण	रकम	कैफियत	
१	कर संकलकको तलव	३९०००		
२	स्टेशनरी खर्च	२५००		
३	यातायात तथा इन्धन	२००००		
४	अनुगमन भत्ता	१४०००		
५	विविध	१५०००		
	जम्मा	९०५००		

यो कार्ययोजना अनुसारको मासिक खर्च गाउपालिकावाट कर संकलन कार्य ठेक्कामा नगइन्जेल सम्मको लागी आवश्यकता अनुसार वढ्दै जाने छ ।